

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres ref.: 201102591
Vår ref.: 11/00320-2
Prosjekt:

Trondheim 20.10.2011

NOU 2011:6 ET ÅPNERE FORSKNINGSSYSTEM - HØRING

Norges geologiske undersøkelse (NGU) viser til Kunnskapsdepartementets brev av 30.05.11 om denne saken.

Av brevet går det fram at *"Departementet ønsker at høringsinstansene spesielt gir kommentarer til utvalgets forslag om etablering av et sett med indikatorer som kan bli et verktøy for aktører på ulike nivåer i systemet for å vurdere sammenhengen mellom mål, ressurser og resultater i norsk forskning."*

NGU har konsentrert svaret om denne problemstillingen.

Som et konkret forslag til hvordan tilstanden i norsk forskning kan vurderes, foreslår utredningsutvalget at det etableres et norsk forskningsbarometer. Med dagens kunnskapsstatus mener utvalget at barometeret bør inneholde følgende dimensjoner:

1. *"Vitenskapelig publisering belyst gjennom norske og internasjonale databaser.*
2. *Bruk av forskning gjennom siteringer i fagtidsskrifter.*
3. *Internasjonalisering av forskning (belyst gjennom samforfatterskap og internasjonal finansiering).*
4. *Næringslivets bruk av det offentlige forskningssystemet (belyst gjennom CIS-data og næringslivets finansiering av forskning i dette systemet).*
5. *Rekruttering til forskning (avlagte doktorgrader).*
6. *Samarbeid om publisering på tvers av sektorer."*

Fra og med 2011 rapporterer NGU sine vitenskapelige publiseringer inn til den norske databasen. NGU mener en slik felles database er et meget godt tiltak, og har støttet arbeidet med innføringen, senest i mai i år ved høringen av utkastet til Lov om rapportering til database for vitenskapelig publisering.

Også et systematisk arbeid med de andre forannevnte dimensjonene er nyttig for en bedre oversikt over norsk forskning, og NGU vil legge til rette for den innrapporteringen som er nødvendig fra NGUs side, ut over den rapporteringen som gjøres allerede.

Utvalget understreker at forskningsinnsats er lettere å måle enn forskningsresultater. NGU er enig i dette, men selv for måling av omfanget av forskningsinnsatsen er det en del usikkerhet, for NGU bl.a. eksemplifisert ved hva som er den reelt riktige grensedragningen mellom kartlegging av berggrunn og løsmasser og forskning knyttet til de samme.

Utvalget mener det særlig er behov for å utvikle datagrunnlag og indikatorer for forskningens samfunnseffekter. Generelt vil samfunnseffektene av den norske forskningen være vanskelig å måle med en rimelig grad av sikkerhet. NGU støtter likevel utvalgets forslag om å opprette *"et bredt anlagt forskningsprogram som ved hjelp av ulike faglige perspektiver og metoder analyserer den offentlig finansierte forskningen og dens anvendelse i ulike deler av samfunnet."* En antar at det her også menes samspillet mellom den offentlige og privatfinansierte forskningen.

Men inntil grundigere forskning og vesentlige resultater foreligger fra dette forskningsprogrammet og tilsvarende utenlandsk forskning, og da særlig om samfunnsnytte, bør det vises betydelig forsiktighet med økt bruk av vitenskapelige publiseringer og siteringer i fagtidsskrifter som de mest tungtveiende tildelingskriteriene. Det gjelder trolig også innen såkalt fri grunnforskning og utvalgets forslag om etablering av en stor, fri arena i Forskningsrådet – Åpen konkurransearena.

Med hilsen

Morten Smelror
Adm. direktør

Amund Rein
Utredningsleder